

Signalizácia v ochrane rastlín – 9/2023

Regenerácia a regulácia repky ozimnej.

Napriek chladu a nočným mrazom repka ozimná pokračuje v raste a porasty sa dvíhajú. Tam kde je oslabená treba použiť prípravky na jej podporu. Znovu pribudli nové prípravky.

Klasické morforegulačné prípravky sú **Atonik** a **Asahi SL**. Sú to stimulátory rastlín, ktorých účinnými látkami sú aromatické nitrozlučneniny. Tieto nitrozlučneniny sa nachádzajú v prirodzených podmienkach v každej rastline. Aplikáciou prípravku sa v rastlinách zvýši koncentrácia týchto látok, čo má za následok zrýchlenie prúdenia cytoplazmy v bunkách rastlín a zrýchlenie látkovej premeny. Výsledným efektom takto ovplyvnených procesov je lepšie zakoreňovanie (bohatšia koreňová sústava), mohutnejší rast rastlín, lepší vývoj kvetných orgánov, zlepšené podmienky opelenia, lepšie nasadzovanie plodov, predĺženie vegetačnej doby, vyššie úrody, vyššia kvalita plodov. **Po aplikácii prípravku na stimuláciu úrody sa dosiahne pozitívny efekt na zvýšení úrody len vtedy, ak rastliny budú mať na vytvorenie požadovanej vyššej úrody dostatok živín a vody.**

V repke ozimnej aplikácia niektorého z uvedených stimulátorov ovplyvňuje rast a vývoj rastlín, semien a ich kvalitu (obsah oleja). Používa sa v nasledovných dávkach:

1. aplikácia počas tvorby kvetných pukov v štádiu BBCH 50-57 (predlžovanie vrcholového kvetenstva) formou postreku na list.
2. aplikácia v štádiu BBCH 60 (začiatok kvitnutia) formou postreku na list. Odporúčaná dávka prípravku 0,6 l a vody 300-500 l/ha. Interval medzi aplikáciami 10 dní.

Účinnú látku mepiquat obsahujú dva regulátory rastu rastlín **Invister 300 SL** a **Regulato 300 SL** vo forme kvapalného koncentrátu pre riedenie vodou (SL). Prípravok sa používa na reguláciu rastu a zvýšenie odolnosti proti poliehaniu pšenice ozimnej, tritikale a repky ozimnej pestovaných v intenzívnych technológiách s vysokou úrovňou dusíkatého hnojenia. Za účelom redukcie rastu rastlín a zníženia rizika poliehania aplikujte prípravok vo fáze začiatku predlžovania stonky (BBCH 30) do fázy predĺženia 5. internódia (BBCH 35).

LS Mepiq-Metco, LS-Rixo alebo **Mentor** v jarnom období regulujú rast, ovplyvňujú rovnomerné zapojenie porastu, počet a nasadenie plodných vetiev a pôsobia proti poliehaniu. Obsahujú mepiquat a metconazole. Účinná látka mepiquat chloride ovplyvňuje produkciu fytohormónov v rastline, inhibuje biosyntézu fytohormónu giberelin, čím je brzdený rast. Následkom toho sa skracuje dĺžka hypokotylu, zväčšuje sa jeho priemer a steny sa stávajú pevnejšími. Táto vlastnosť je žiaduca predovšetkým na jeseň na vytvorenie silného koreňového krčku a následné bezproblémové prezimovanie; ovplyvňuje tiež výšku vegetačného vrcholu. Po aplikácii na jar má vplyv na zapojenie porastu po zime, počet plodných vetiev, výšku nasadenia 1. plodnej vetvy a výšku rastlín a pôsobí proti poliehaniu.

Účinná látka metconazole patrí do chemickej skupiny triazolov, pôsobí hĺbkovo a systémovo, vykazuje veľmi dobrý preventívny a kuratívny účinok proti chorobám, t.j. chráni listy pred napadnutím, ale takisto aj po infekcii.

Trinexapac-ethyl je účinná látka prípravkov **Moddus, Moddus Flexi** a **Moddus ME**. Patrí do skupiny cyclohexandionov. Mechanizmus účinku prípravku spočíva v zastavení

syntézy giberelínov. K efektívnemu zastaveniu tvorby giberelínov dochádza na konci reťazca ich syntézy a tým dochádza k zastaveniu predlžovacieho rastu rastlín. Moddus je v prevažnej miere prijímaný zelenými časťami rastlín a je rýchlo translokovaný do meristematických pletív, kde spôsobuje zabrzdenie predlžovania stonkových internódií. Zabrzdenie rastu rastlín vedie k zníženiu ich výšky - zvyšuje sa odolnosť proti poliehaniu. Ošetrovanie repky ozimnej vykonávajú na jar od rastovej fázy viditeľného predĺženia 9. internódia do fázy viditeľných samostatných kvetných pupeňov, ktoré sú stále ešte uzavreté (BBCH 39-55).

Caryx je rastový regulátor s účinnými látkami mepiquat chloride+metconazole vo forme kvapalného koncentráту pre riedenie vodou určený na ošetrovanie repky ozimnej, ktorý v jarnom období reguluje rast, ovplyvňuje rovnomerné zapojenie porastu, počet a nasadenie plodných vetiev a pôsobí proti poliehaniu. Účinná látka mepiquat chloride ovplyvňuje produkciu fytohormónov v rastline, inhibuje biosyntézu fytohormónu giberelin, čím je brzdený rast. Následkom toho sa skracuje dĺžka hypokotylu, zväčšuje sa jeho priemer a steny sa stávajú pevnejšími. Táto vlastnosť je žiaduca predovšetkým na jeseň na vytvorenie silného koreňového krčku a následné bezproblémové prezimovanie; ovplyvňuje tiež výšku vegetačného vrcholu. Po aplikácii na jar má vplyv na zapojenie porastu po zime, počet plodných vetiev, výšku nasadenia 1. plodnej vetvy a výšku rastlín a pôsobí proti poliehaniu. Pôsobí hĺbkovo a systémovo, vykazuje veľmi dobrý preventívny a kuratívny účinok proti chorobám, t.j. chráni listy pred napadnutím, ale takisto aj po infekcii.

Regulátory rastu neodporúčame používať v prípadoch, keď je porast nevyrovnaný, podvyživený alebo inak stresovaný, napríklad suchom.

V Topoľčanoch, 17.3.2023

Ing. Alena Škuciová
ÚKSÚP – OKOR Topoľčany